

Milieubelastingen naar economische activiteit

2008-2013

September 2015

Kunstlaan 47-49
1000 Brussel

e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Federaal Planbureau

Het Federaal Planbureau (FPB) is een instelling van openbaar nut.

Het FPB voert beleidsrelevant onderzoek uit op economisch, sociaal-economisch vlak en op het vlak van leefmilieu. Hiertoe verzamelt en analyseert het FPB gegevens, onderzoekt het aanneembare toekomstscenario's, identificeert het alternatieven, beoordeelt het de gevolgen van beleidsbeslissingen en formuleert het voorstellen.

Het stelt zijn wetenschappelijke expertise onder meer ter beschikking van de regering, het Parlement, de sociale gesprekspartners, nationale en internationale instellingen. Het FPB zorgt voor een ruime verspreiding van zijn werkzaamheden. De resultaten van zijn onderzoek worden ter kennis gebracht van de gemeenschap en dragen zo bij tot het democratisch debat.

Het Federaal Planbureau is EMAS en Ecodynamische Onderneming (drie sterren) gecertificeerd voor zijn milieubeheer.

url: <http://www.plan.be>

e-mail: contact@plan.be

Overname wordt toegestaan, behalve voor handelsdoeleinden, mits bronvermelding.
Verantwoordelijke uitgever: Philippe Donnay

Woord vooraf

De Europese Verordening 691/2011 verplicht de lidstaten van de Europese Unie om vanaf 2013 drie milieu-economische rekeningen te leveren. Het gaat om de rekening voor milieubelastingen naar economische activiteit (Environmental Taxes by Economic Activity, ETEA), de luchtemissierekeningen (Air Emissions Accounts, AEA) en de materiaalstroomrekeningen voor de gehele economie (Economy-Wide Material Flow Accounts, EW-MFA).

Het Instituut voor de nationale rekeningen (INR) presenteert in deze publicatie de rekening voor milieubelastingen naar economische activiteit voor de jaren 2008-2013.

Milieu-economische rekeningen zijn satellietrekeningen van de nationale rekeningen. De wet van 21 december 1994 aangaande sociale en diverse bepalingen, Titel VIII (bepalingen met betrekking tot het INR), wijst het opstellen van satellietrekeningen van de nationale rekeningen toe aan het Federaal Planbureau (FPB).

De door het FPB uitgewerkte methodologie werd goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité voor de nationale rekeningen.

De voorzitter van de Raad van bestuur
van het Instituut voor de nationale rekeningen

Jean-Marc Delporte

Brussel, september 2015

Inhoudstafel

Commentaar	1
De milieubelastingen in cijfers	1
Methodologische verschilpunten ten opzichte van de vorige publicatie	6
Tabellen.....	7
1. Totale milieubelastingen	7
2. Energiebelastingen	10
3. Vervoerbelastingen	13
4. Belastingen op vervuiling	16
5. Belastingen op hulpbronnen	19

Commentaar

In wat volgt, worden eerst kort de resultaten besproken. Vervolgens wordt ingegaan op de methodologische verschilpunten met de publicatie van 2014. Omwille van deze verschilpunten wordt de volledige reeks opnieuw gepubliceerd, en niet enkel de aan Eurostat dit jaar verplicht te leveren reeks 2009-2013. De volledige reeks van 2008 tot en met 2012 werd immers herzien op basis van nieuwe informatie. Deze herziening heeft zowel een impact op het totale bedrag aan milieubelastingen als op de verdeling van de cijfers over de bedrijfstakken, de huishoudens en de niet-residenten.

De milieubelastingen in cijfers

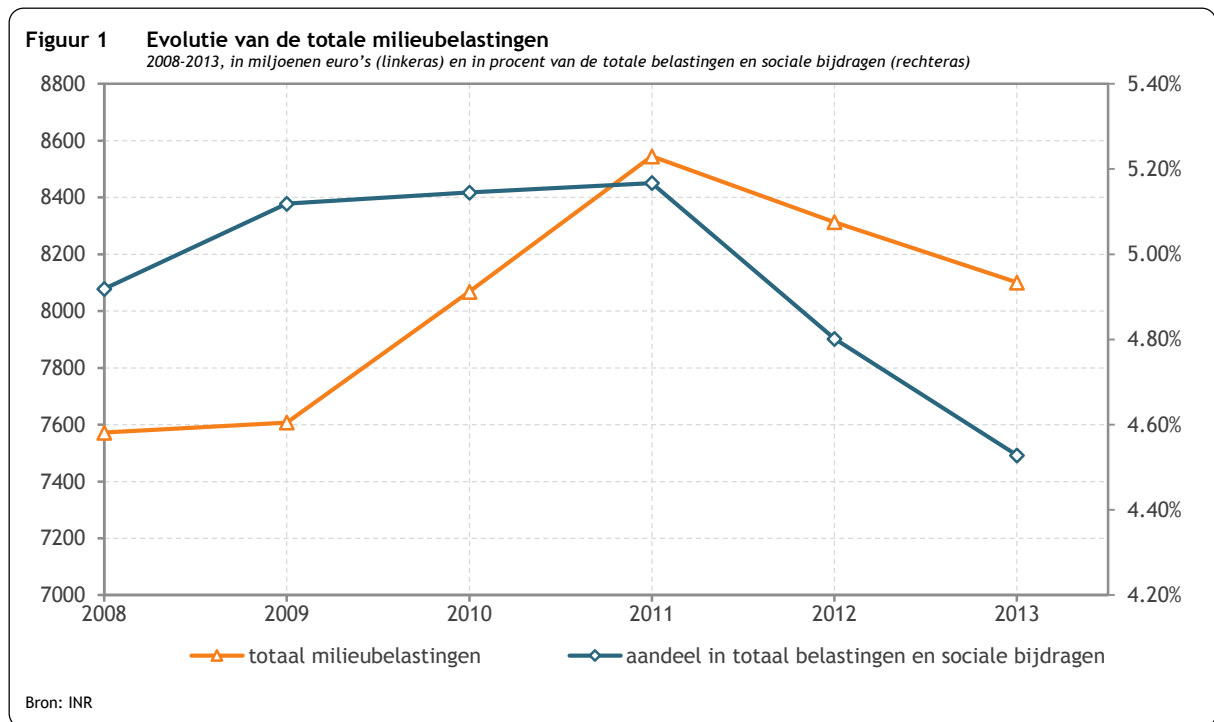
Volgens de definitie van Eurostat¹ dient elke belasting die geheven wordt op een belastingbasis die milieuvervuilend of grondstof-uitputtend is, te worden beschouwd als een milieubelasting. Het scala aan belastingen waar rekening mee gehouden dient te worden is dus veel ruimer dan belastingen die geheven worden op de vervuiling zelf. De accijnzen op olieproducten worden bijvoorbeeld ook als milieubelastingen beschouwd. Btw wordt dan weer buiten beschouwing gelaten omdat dit om een algemene belasting gaat die op alle producten geheven wordt, en die bovendien grotendeels aftrekbaar is.

Eurostat deelt de milieubelastingen in vier categorieën in: energiebelastingen, vervoerbelastingen, belastingen op vervuiling en belastingen op hulpbronnen. Alle belastingen die geheven worden op energieproducten zitten in de eerste categorie, ook de belastingen op benzine en diesel. De vervoerbelastingen omvatten enkel belastingen op transport die los staan van het energieverbruik, zoals de jaarlijkse verkeersbelasting. Belastingen op vervuiling omvatten belastingen op gemeten of geschatte vervuiling, op het beheer van vast afval, en op geluidsoverlast. Belastingen op hulpbronnen omvatten belastingen op watergebruik en het gebruik van grondstoffen afkomstig uit bos- en mijnbouw.

Figuur 1 toont dat de totale milieubelastingen in België tussen 2008 en 2011 stegen van € 7,6 miljard (2,13% van het bbp) naar € 8,5 miljard (2,25% van het bbp). Sindsdien daalden de opbrengsten. In 2013 leverden de milieubelastingen nog maar € 8,1 miljard op (2,05% van het bbp). Dit staat in contrast met de evolutie van de totale belastingen en sociale bijdragen die tussen 2011 en 2013 van € 165 miljard naar € 179 miljard opliepen. Het aandeel van de milieubelastingen in de totale belastingen en sociale bijdragen dat tussen 2008 en 2011 langzaam gestegen was van 4,9% naar 5,2%, viel dan ook scherp terug naar 4,5% in 2013.

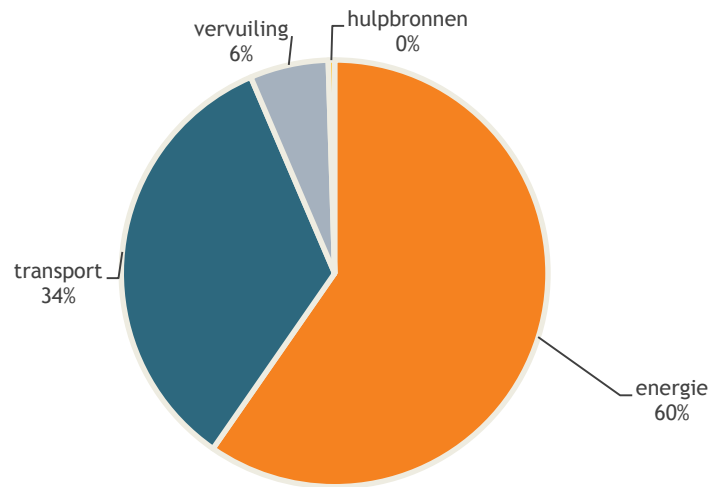
¹ Zie: Eurostat (2001), Environmental taxes – a statistical guide, Methods and Nomenclatures in Economy and finance, Luxembourg.

De daling van de milieubelastingen tussen 2011 en 2013 met € 440 miljoen is voor ongeveer 90% toe te schrijven aan de energiebelastingen en voor 10% aan de transportbelastingen. De evolutie van de opbrengst van de accijnzen op minerale oliën was verantwoordelijk voor ongeveer 2/3 van de daling van de energiebelastingen, die van de federale bijdrage op elektriciteit en aardgas voor ongeveer 1/3. Vermits de gemiddelde accijnzen op benzine, LPG en gasolie voor verwarming niet veranderden in de periode 2011-2013 en de gemiddelde accijnzen op diesel en extra zware stookolie in die periode stegen, is de daling van de opbrengsten van de accijnzen op minerale oliën met 6% tussen 2011 en 2013 dus ofwel te wijten aan een daling van het verbruik van de betrokken producten, ofwel aan een verschuiving in de mix van verbruikte minerale oliën in de richting van die waarop een lagere accijns geheven wordt. Cijfers van de FOD Economie tonen dat het verbruik van diesel tussen 2011 en 2013 inderdaad sterk afnam.

Figuur 2 toont dat energiebelastingen gemiddeld het grootste deel (60%) van de Belgische milieubelastingen uitmaakten in de periode 2008-2013. Vervoerbelastingen leverden iets meer dan een derde van de totale milieubelastingen op. De belastingen op vervuiling waren slechts verantwoordelijk voor 6% van de milieubelastingen, en de belastingen op hulpbronnen droegen amper 1% bij tot het totaal. De verdeling volgens type milieubelasting was vrij stabiel over de beschouwde periode.

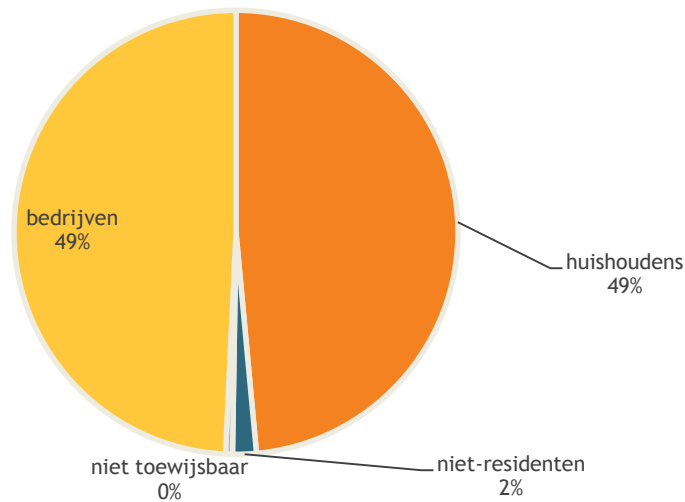
Figuur 2 Verdeling volgens type milieubelasting
 Gemiddelde 2008-2013, in procent van de totale milieubelastingen

Bron: INR

Figuur 3 toont dat in de periode 2008-2013 de huishoudens en de bedrijven elk gemiddeld 49% van de totale milieubelastingen voor hun rekening namen. Een miniem deel van de milieubelastingen kon niet worden toegewezen. Het aandeel van de niet-residenten was zo goed als verwaarloosbaar.²

Figuur 3 Wie betaalt de milieubelastingen?
 Gemiddelde 2008-2013, in procent van de totale milieubelastingen

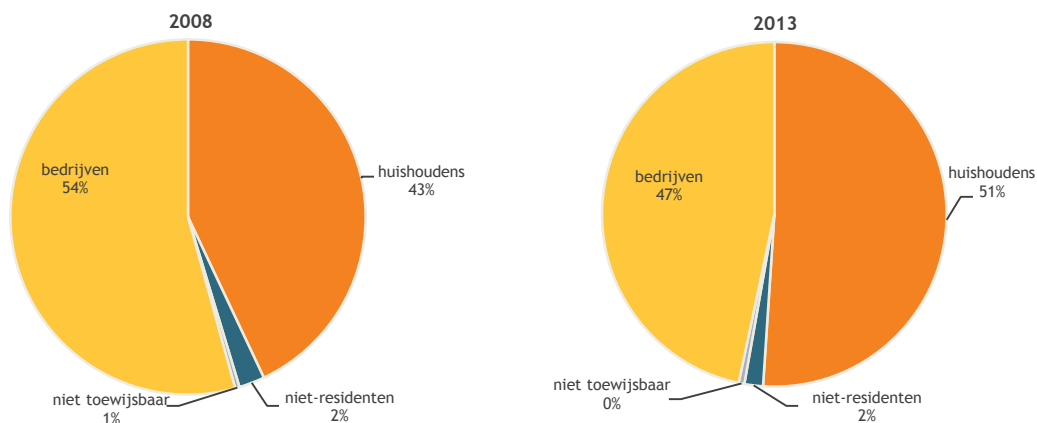

Bron: INR

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het aandeel van de huishoudens in de beschouwde periode steeg van 43% in 2008 tot 51% in 2013, terwijl het aandeel van de bedrijven afnam van 54% naar 47%, zoals figuur 4 duidelijk maakt.

² Hierbij dienen we er wel op te wijzen dat er geen accijnzen op benzine of diesel aan de niet-residenten werden toegewezen, daar er geen gegevens bestaan over de hoeveelheid brandstof die in België door niet-residenten getankt wordt. Al dergelijke accijnzen werden toegewezen aan Belgische residenten.

Figuur 4 Evolutie aandeel betalers milieubelastingen
In procent van de totale milieubelastingen

Bron: INR

Tabel 1 toont dat het aandeel van de huishoudens voor elk van de milieubelastingtypes gestegen is. Vooral voor belastingen op energie is de stijging opmerkelijk. Deze stijging wordt hoofdzakelijk bepaald door een verandering in de verdeling van accijnzen op minerale oliën. Desondanks werd het grootste deel van de energiebelastingen in 2013 nog steeds betaald door de bedrijven. Voor de belastingen op vervoer en vervuiling is het omgekeerde waar.

Tabel 1 Betalers per type milieubelasting
2008 en 2013, in procent van het totaal per type

	Energie		Vervoer		Vervuiling	
	2008	2013	2008	2013	2008	2013
Huishoudens	32,3	43,7	60,7	62,9	52,5	58,5
Bedrijven	65,1	54,3	36,9	35,6	47,5	41,2
Niet-residenten	2,6	2,1	2,4	1,6	0,0	0,0
Niet toewijsbaar	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3

Bron: INR

Wanneer we de bedrijven apart beschouwen, maakt tabel 2 duidelijk dat de transportsector te land veruit de belangrijkste betaler was van milieubelastingen in de periode 2008-2013. Het gaat hierbij in hoofdzaak om betalingen van accijnzen op minerale oliën door firma's die transport over de weg verzorgen. Een vijfde van alle milieubelastingen betaald door de bedrijven werd betaald door deze bedrijfstak. De bouw stond in voor een tiende van de milieubelastingen. Samen met de verhuur en lease (voornamelijk van motorvoertuigen), de opslag en vervoer ondersteunende activiteiten, en de chemische nijverheid waren de twee voornoemde bedrijfstakken verantwoordelijk voor bijna de helft van de milieubelastingen betaald door bedrijven.

Tabel 2 Aandeel bedrijfstakken (NACE) in totale milieubelastingen bedrijven
Gemiddelde 2008-2013, in procent

Bedrijfstak	Aandeel
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	20,7
Bouwnijverheid (41-43)	9,5
Verhuur en lease (77)	7,6
Opslag en vervoer ondersteunende activiteiten (52)	6,6
Vervaardiging van chemische producten (20)	4,5
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van motorvoertuigen (46)	4,0
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	3,4
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	3,3
Detailhandel, met uitzondering van handel in auto's en motorfietsen (47)	2,6
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	2,5

Bron: INR

Methodologische verschillpunten ten opzichte van de vorige publicatie

In vergelijking met de versie van de ETEA van 2014 vond een herziening plaats van de verdeling van een groot deel van de milieubelastingen over de verschillende bedrijfstakken en de huishoudens in de jaren 2008 en 2009. Dit gebeurde omdat de verdeling van heel wat belastingen in de versie van 2014 voor de volledige periode gebaseerd was op de gedetailleerde belastingstudie voor de Belgische gebruikstabel van 2010. Voor de berekening van voorliggende publicatie werd deze belastingstudie herrekend op basis van de gebruikstabellen voor 2008 en 2009. De gebruikstabel van 2010 werd toegepast voor de berekening van de verdeling in de periode 2010-2013, dit in afwachting van gebruikstabellen voor de jaren 2011-2013.

Verder werden een aantal nieuwe energiebelastingen geïdentificeerd: de bijdrage voor FAPETRO, de bijdrage voor APETRA en de emissierechten. Inkomsten uit emissierechten verschijnen pas vanaf 2013 in de tabellen, en hebben dus niet tot een aanpassing van het totaal aan energiebelastingen geleid. Dat geldt wel voor de twee andere belastingen. De bijdrage voor FAPETRO wordt immers vanaf 2002 als een belasting beschouwd en de bijdrage voor APETRA vanaf 2007. FAPETRO staat voor het Fonds voor de Analyse van Aardolieproducten. Het betreft een publieke instelling die waakt over de kwaliteit van de in België op de markt gebrachte aardolieproducten. APETRA is een naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk die belast is met het beheer van de strategische petroleumvoorraden die niet door de grote operatoren worden aangehouden. De FAPETRO-bijdrage is van toepassing op benzine, kerosine en gasolie, terwijl de APETRA-bijdrage daarnaast ook van toepassing is op zware oliën. De introductie van deze bijdragen in de ETEA heeft de totale milieubelastingen met 2 tot 3 procent verhoogd. Beide bijdragen werden verdeeld over de gebruikers op basis van het gebruik van deze producten in de gebruikstabellen van 2008 tot en met 2010. Het onderscheid tussen het gebruik van gasolie voor transport enerzijds en voor verwarming anderzijds is enkel beschikbaar voor 2010. De verdeling tussen deze twee toepassingen van gasolie werd per bedrijfstak toegepast voor de volledige periode 2008-2013.

Ook werden nieuwe gegevens in verband met het voertuigenpark gebruikt voor de verdeling van de belasting op inverkeerstelling, de verkeersbelasting betaald door de bedrijven en het eurovignet. Dit leidt tot verschillen in elk jaar van de beschouwde periode.

Het toepassen van al deze nieuwe informatie verklaart de herziening van de cijfers voor de periode 2008-2012 in vergelijking met de versie van de ETEA van 2014.

Tabellen

1. Totale milieubelastingen

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	57,06	56,61	160,78	169,62	164,82	158,48
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	15,55	26,59	35,83	37,45	36,23	35,03
Visserij en aquacultuur (03)	11,89	15,40	16,91	17,64	17,09	16,50
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	4,01	3,99	7,11	7,68	7,54	6,83
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	53,01	53,62	73,71	77,97	76,97	70,44
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	9,45	7,61	14,08	15,12	14,92	13,24
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	5,78	5,47	10,90	11,88	11,57	10,53
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	7,60	6,50	10,11	11,25	11,28	9,47
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	5,36	5,15	9,85	10,73	10,48	9,33
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	61,89	42,16	51,82	59,43	59,01	55,75
Vervaardiging van chemische producten (20)	382,09	304,04	96,53	103,06	102,90	91,59
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	46,45	46,55	9,35	9,93	10,02	9,20
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	8,01	6,94	8,53	9,17	9,06	8,32
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	24,16	23,02	40,78	43,35	42,04	39,47
Vervaardiging van metalen in primaire vorm (24)	43,39	31,47	49,15	53,97	53,76	46,98
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (25)	29,09	25,32	36,43	38,97	37,76	35,65
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	4,33	3,94	6,12	6,61	6,55	6,01
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	4,45	4,26	8,70	9,45	9,24	8,54
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	12,50	9,82	12,07	13,15	12,79	12,02
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	6,16	4,75	13,94	14,72	14,85	13,76
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	1,06	0,96	1,96	2,11	2,08	1,89
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	7,41	7,07	10,97	11,78	11,29	10,68
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	3,22	4,67	9,41	10,57	10,23	9,86

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	22,45	21,66	32,50	40,11	40,30	43,64
Winning, behandeling en distributie van water (36)	4,24	5,04	9,20	9,43	9,37	8,92
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	108,81	92,72	94,66	101,72	94,55	86,01
Bouwnijverheid (41-43)	374,58	364,22	364,92	390,56	376,26	368,37
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	133,83	126,70	81,51	81,80	78,88	85,66
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	180,72	171,55	145,78	154,30	147,23	142,27
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	75,75	79,87	111,22	119,37	115,09	108,18
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	1093,66	1099,16	675,28	709,25	678,43	656,44
Vervoer over water (50)	45,97	44,75	18,35	19,37	18,85	18,30
Luchtvaart (51)	4,62	3,68	4,63	5,36	5,22	5,14
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	160,20	147,36	309,99	323,33	312,93	301,54
Posterijen en koeriers (53)	27,16	29,94	20,65	21,23	20,18	19,59
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	75,89	70,56	97,16	99,21	97,67	97,92
Uitgeverijen (58)	2,79	2,55	7,13	7,52	7,33	7,05
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	3,74	3,59	7,96	8,44	8,19	7,92
Telecommunicatie (61)	16,81	18,04	26,99	28,68	27,89	26,99
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	27,66	30,84	42,01	45,08	44,20	42,76
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	29,14	37,35	47,75	48,97	45,89	44,06
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	11,36	10,61	16,75	17,57	17,61	17,26
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	15,71	16,00	43,72	45,95	44,80	43,45
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	40,78	44,68	67,71	71,78	71,06	65,66
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	80,60	86,23	88,74	96,21	94,18	92,49
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	17,24	17,72	43,46	46,16	45,15	43,66
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	3,73	4,53	5,95	6,35	6,27	5,88
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	9,61	8,54	14,45	15,24	14,59	14,03
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	7,75	9,01	6,07	6,55	6,46	6,31

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verhuur en lease (77)	367,54	359,64	255,75	278,27	274,77	275,27
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	4,75	5,04	6,28	6,70	6,61	6,37
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	1,27	1,26	2,08	2,20	2,15	2,16
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	55,91	63,12	80,78	85,87	83,17	81,22
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	109,88	114,35	142,53	148,83	144,45	135,29
Onderwijs (85)	59,36	72,24	31,20	32,83	32,49	31,52
Menselijke gezondheidszorg (86)	53,96	66,88	99,99	104,88	102,92	99,88
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	18,67	22,53	47,36	49,41	48,67	46,77
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	11,89	10,67	8,01	8,47	8,30	8,15
Sport, ontspanning en recreatie (93)	10,17	9,68	11,80	12,37	12,15	11,89
Verenigingen (94)	13,33	23,78	11,45	11,78	11,72	11,39
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	2,03	2,04	9,32	9,72	9,42	9,14
Overige persoonlijke diensten (96)	22,46	23,42	23,90	24,52	23,73	22,99
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Extra-territoriale organisaties (99)	0,12	0,11	0,11	0,13	0,14	0,14
Totaal bedrijven	4110,05	4017,54	3810,14	4041,15	3921,74	3781,22
Huishoudens	3254,34	3473,70	4082,27	4305,75	4195,10	4135,26
Niet-residenten	177,38	74,56	128,57	155,28	155,99	141,01
Niet toegewezen	30,13	41,70	46,70	42,60	39,95	43,30
Totaal	7571,90	7607,50	8067,68	8544,78	8312,78	8100,78

2. Energiebelastingen

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	36,75	37,90	147,67	155,44	150,84	144,13
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	14,35	25,00	34,78	36,27	35,13	33,93
Visserij en aquacultuur (03)	11,22	14,64	16,75	17,47	16,92	16,34
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	3,48	3,46	6,21	6,79	6,67	5,97
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	33,17	32,23	49,57	54,10	53,31	46,94
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	4,77	3,55	9,18	10,31	10,24	8,63
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	3,11	2,52	7,57	8,40	8,29	7,24
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	6,08	5,03	7,99	9,22	9,23	7,42
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	2,17	1,99	5,78	6,53	6,49	5,43
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	55,27	37,05	40,37	48,42	47,35	44,05
Vervaardiging van chemische producten (20)	369,72	294,05	79,38	87,10	86,11	74,89
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	44,67	44,81	5,97	6,56	6,48	5,62
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	5,62	4,48	5,02	5,53	5,46	4,74
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	16,90	15,14	32,29	34,43	33,66	31,03
Vervaardiging van metalen in primaire vorm (24)	40,36	29,03	42,08	46,88	46,46	39,64
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (25)	16,43	13,02	22,00	23,60	23,08	21,16
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	3,21	2,87	4,42	4,84	4,76	4,23
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	2,86	2,62	6,00	6,51	6,38	5,78
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	7,48	5,46	6,51	7,12	7,00	6,26
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	3,59	2,23	7,27	8,07	7,99	6,87
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	0,62	0,52	1,32	1,46	1,44	1,25
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	2,91	2,60	6,15	6,65	6,51	5,91
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	1,01	1,38	5,89	6,20	6,02	5,72
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	14,37	12,31	24,10	31,06	31,41	34,85
Winning, behandeling en distributie van water (36)	1,75	2,11	4,50	4,88	4,79	4,33
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	26,79	26,09	30,00	31,87	31,04	29,08

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bouwnijverheid (41-43)	246,08	225,19	237,85	248,69	241,11	231,64
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	77,40	73,28	27,79	29,19	28,34	27,02
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	108,77	100,77	80,90	85,32	82,92	78,69
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	32,94	34,95	64,39	69,81	68,46	61,88
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	1012,07	1010,94	597,51	624,39	605,02	582,80
Vervoer over water (50)	44,80	43,69	16,99	17,96	17,39	16,83
Luchtvaart (51)	3,79	2,94	3,87	4,57	4,43	4,33
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	141,71	128,82	291,22	304,47	295,09	283,94
Posterijen en koeriers (53)	22,49	24,89	15,62	16,32	15,81	15,24
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	14,41	13,98	22,84	24,58	24,07	21,94
Uitgeverijen (58)	1,45	1,21	5,27	5,55	5,40	5,13
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	1,31	1,14	4,84	5,12	4,98	4,70
Telecommunicatie (61)	11,08	11,04	19,51	20,82	20,30	18,89
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	15,93	18,81	28,53	30,16	29,33	27,73
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	7,66	6,64	18,75	19,93	19,41	18,21
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	5,56	2,49	9,23	9,72	9,44	8,99
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	6,52	6,16	26,68	28,09	27,28	25,97
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	10,11	8,85	43,81	47,38	46,73	41,06
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	45,98	47,95	47,98	50,77	49,39	46,59
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	7,67	8,03	32,40	34,03	33,03	31,53
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	3,14	3,82	4,88	5,22	5,11	4,69
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	2,06	1,93	7,66	8,08	7,86	7,44
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	4,75	4,96	2,64	2,82	2,75	2,55
Verhuur en lease (77)	147,95	159,34	63,25	66,00	63,93	61,70
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	3,24	3,37	3,78	3,97	3,85	3,68
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,04	0,03	0,20	0,21	0,20	0,19

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	32,99	38,79	58,45	61,21	59,35	56,98
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	92,96	93,55	125,42	131,33	127,47	121,84
Onderwijs (85)	51,75	62,93	20,67	21,78	21,20	19,99
Menselijke gezondheidszorg (86)	19,49	24,46	68,96	72,66	70,62	66,98
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	7,82	9,60	33,58	35,34	34,41	32,40
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	5,79	5,07	4,38	4,63	4,51	4,24
Sport, ontspanning en recreatie (93)	4,86	4,40	5,44	5,85	5,72	5,24
Verenigingen (94)	9,97	18,87	6,27	6,64	6,47	6,07
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	1,18	1,17	8,33	8,71	8,44	8,12
Overige persoonlijke diensten (96)	11,85	12,80	15,75	16,55	16,08	15,28
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Extra-territoriale organisaties (99)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal bedrijven	2946,23	2838,93	2634,42	2793,60	2718,96	2571,97
Huishoudens	1460,83	1570,41	2148,93	2231,68	2168,02	2068,47
Niet-residenten	116,71	74,56	89,39	114,06	112,99	97,06
Niet toegewezen	2,23	0,00	0,97	1,16	1,13	1,11
Totaal	4526,00	4483,90	4873,70	5140,50	5001,10	4738,60

3. Vervoerbelastingen

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	8,13	9,35	7,39	8,33	8,05	8,45
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	1,20	1,59	1,06	1,18	1,10	1,10
Visserij en aquacultuur (03)	0,67	0,76	0,16	0,17	0,17	0,16
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	0,53	0,53	0,51	0,57	0,52	0,52
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	13,67	14,79	16,33	17,38	16,57	16,62
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	4,24	3,68	3,46	3,61	3,38	3,34
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	2,67	2,95	2,94	3,15	2,92	2,95
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	1,15	1,11	1,34	1,39	1,35	1,37
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	3,00	2,96	3,44	3,68	3,42	3,34
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	1,08	0,86	6,81	7,17	7,46	7,63
Vervaardiging van chemische producten (20)	6,84	5,66	7,86	8,26	8,38	8,54
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	1,00	0,97	2,50	2,64	2,74	2,81
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	2,19	2,27	2,81	3,06	2,96	2,96
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	6,60	7,25	6,94	7,63	6,98	7,08
Vervaardiging van metalen in primaire vorm (24)	2,20	1,79	5,38	5,68	5,77	5,85
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (25)	12,38	12,06	12,84	14,05	13,23	13,10
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	1,11	1,07	1,44	1,52	1,53	1,54
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	1,56	1,63	2,16	2,31	2,27	2,25
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	5,02	4,36	5,24	5,67	5,45	5,46
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	2,01	2,08	5,22	5,45	5,55	5,62
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	0,45	0,44	0,54	0,58	0,56	0,56
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	4,50	4,47	4,64	4,98	4,60	4,61
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	2,21	3,29	3,36	3,97	3,91	3,94
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	7,83	9,08	6,64	7,17	7,06	7,15
Winning, behandeling en distributie van water (36)	2,49	2,93	2,84	3,01	2,90	2,96
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	9,33	9,48	8,89	9,69	9,00	9,77

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bouwnijverheid (41-43)	124,45	135,01	124,61	139,70	132,85	134,55
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	55,90	52,96	53,28	52,25	50,15	58,27
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	61,85	62,79	62,59	67,07	62,24	61,56
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	38,31	40,22	43,10	46,46	43,25	43,02
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	81,38	88,02	76,43	83,75	72,21	72,46
Vervoer over water (50)	1,17	1,05	1,35	1,41	1,45	1,47
Luchtvaart (51)	0,83	0,75	0,75	0,79	0,79	0,80
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	15,26	15,63	14,31	15,17	13,81	13,69
Posterijen en koeriers (53)	4,67	5,05	4,88	4,79	4,23	4,23
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	12,31	12,52	15,28	16,54	15,50	15,60
Uitgeverijen (58)	1,03	1,05	1,70	1,83	1,79	1,79
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	1,98	2,03	2,45	2,66	2,55	2,53
Telecommunicatie (61)	5,26	6,48	7,12	7,56	7,25	7,78
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	11,16	11,38	12,80	14,35	14,25	14,43
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	20,48	29,60	27,67	27,94	25,28	24,69
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	5,81	8,11	7,19	7,57	7,87	7,99
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	9,19	9,84	16,20	17,16	16,76	16,75
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	28,75	33,94	18,57	19,98	19,50	19,92
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	28,24	32,78	39,29	44,21	43,44	44,60
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	9,55	9,67	10,52	11,68	11,63	11,64
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	0,59	0,71	0,96	1,04	1,06	1,09
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	7,55	6,61	6,78	7,14	6,72	6,57
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	2,36	3,40	3,25	3,58	3,54	3,60
Verhuur en lease (77)	218,51	199,19	192,45	212,23	210,79	213,52
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	1,51	1,67	2,40	2,65	2,67	2,60
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	1,22	1,23	1,88	1,99	1,94	1,97

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	22,31	23,64	21,69	24,13	23,25	23,68
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	9,40	11,48	10,96	12,01	11,21	7,73
Onderwijs (85)	4,26	5,05	8,96	9,67	9,82	10,13
Menselijke gezondheidszorg (86)	24,04	29,67	25,42	27,34	27,10	27,76
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	6,56	7,65	8,22	9,11	9,05	9,16
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	3,05	3,14	2,95	3,21	3,14	3,25
Sport, ontspanning en recreatie (93)	3,79	3,93	3,28	3,65	3,47	3,65
Verenigingen (94)	2,52	3,46	3,57	3,79	3,79	3,89
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	0,82	0,84	0,96	0,99	0,96	0,99
Overige persoonlijke diensten (96)	5,07	5,70	5,60	5,54	5,18	5,17
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Extra-territoriale organisaties (99)	0,12	0,11	0,11	0,13	0,14	0,14
Totaal bedrijven	935,29	973,79	962,28	1043,36	998,47	1012,33
Huishoudens	1540,54	1644,41	1660,84	1803,82	1757,63	1786,72
Niet-residenten	60,66	0,00	39,18	41,22	42,99	43,96
Niet toegewezen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	2536,50	2618,20	2662,30	2888,40	2799,10	2843,00

4. Belastingen op vervuiling

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	12,17	9,35	5,72	5,85	5,92	5,90
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Visserij en aquacultuur (03)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	0,00	0,00	0,39	0,32	0,35	0,34
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	6,16	6,60	7,81	6,50	7,09	6,88
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	0,44	0,38	1,44	1,19	1,30	1,26
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	0,00	0,00	0,39	0,32	0,35	0,34
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	0,37	0,35	0,78	0,65	0,71	0,69
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	0,19	0,20	0,63	0,52	0,57	0,55
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	5,54	4,25	4,64	3,84	4,20	4,07
Vervaardiging van chemische producten (20)	5,53	4,32	9,29	7,70	8,41	8,16
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	0,78	0,77	0,88	0,73	0,80	0,77
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	0,21	0,19	0,70	0,58	0,64	0,62
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	0,66	0,63	1,56	1,29	1,41	1,37
Vervaardiging van metalen in primaire vorm (24)	0,84	0,64	1,70	1,41	1,54	1,49
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (25)	0,28	0,24	1,59	1,33	1,44	1,40
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	0,01	0,00	0,26	0,25	0,26	0,24
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	0,02	0,01	0,53	0,63	0,59	0,51
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	0,01	0,00	0,32	0,35	0,34	0,30
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	0,56	0,45	1,44	1,20	1,31	1,27
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	0,00	0,00	0,09	0,08	0,08	0,08
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	0,00	0,00	0,19	0,16	0,17	0,16
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	0,00	0,00	0,16	0,39	0,29	0,20
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	0,24	0,27	1,76	1,88	1,84	1,63
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0,00	0,00	1,86	1,54	1,69	1,63
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	72,70	57,15	55,77	60,17	54,50	47,16

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bouwnijverheid (41-43)	4,05	4,02	2,45	2,17	2,30	2,18
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	0,53	0,46	0,44	0,36	0,39	0,38
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	10,11	7,99	2,29	1,91	2,08	2,02
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	4,50	4,70	3,73	3,09	3,38	3,27
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	0,21	0,20	1,34	1,11	1,21	1,17
Vervoer over water (50)	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Luchtvaart (51)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	3,24	2,92	4,46	3,69	4,03	3,91
Posterijen en koeriers (53)	0,00	0,00	0,14	0,12	0,13	0,13
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	49,17	44,07	59,04	58,09	58,11	60,38
Uitgeverijen (58)	0,31	0,30	0,16	0,13	0,14	0,14
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	0,44	0,42	0,67	0,66	0,66	0,69
Telecommunicatie (61)	0,48	0,52	0,36	0,30	0,33	0,32
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	0,57	0,65	0,68	0,58	0,62	0,61
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	1,00	1,10	1,32	1,10	1,20	1,16
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,00	0,00	0,32	0,27	0,29	0,28
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	0,00	0,00	0,83	0,69	0,75	0,73
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	1,92	1,88	5,34	4,42	4,83	4,68
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	6,39	5,51	1,48	1,23	1,34	1,30
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	0,02	0,02	0,55	0,45	0,49	0,48
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	0,00	0,00	0,11	0,09	0,10	0,10
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	0,00	0,00	0,02	0,01	0,01	0,01
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	0,63	0,65	0,18	0,15	0,17	0,16
Verhuur en lease (77)	1,08	1,11	0,05	0,04	0,04	0,04
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,00	0,00	0,10	0,08	0,09	0,09
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	0,60	0,70	0,64	0,53	0,58	0,56
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	7,52	9,32	6,15	5,50	5,77	5,72
Onderwijs (85)	3,34	4,26	1,58	1,38	1,47	1,40
Menselijke gezondheidszorg (86)	10,43	12,76	5,60	4,88	5,19	5,14
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	4,29	5,28	5,55	4,96	5,21	5,21
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	3,05	2,46	0,68	0,63	0,65	0,66
Sport, ontspanning en recreatie (93)	1,52	1,35	3,08	2,87	2,95	3,00
Verenigingen (94)	0,84	1,45	1,60	1,35	1,46	1,43
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	0,02
Overige persoonlijke diensten (96)	5,54	4,93	2,55	2,44	2,47	2,54
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Extra-territoriale organisaties (99)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal bedrijven	228,53	204,82	213,44	204,19	204,31	196,92
Huishoudens	252,97	258,88	272,50	270,25	269,45	280,07
Niet-residenten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Niet toegewezen	0,00	0,00	1,54	1,54	1,52	1,59
Totaal	481,50	463,70	487,48	475,98	475,28	478,59

5. Belastingen op hulpbronnen

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	0	0	0	0	0	0
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	0	0	0	0	0	0
Visserij en aquacultuur (03)	0	0	0	0	0	0
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	0	0	0	0	0	0
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	0	0	0	0	0	0
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van chemische producten (20)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van metalen in primaire vorm (24)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (25)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	0	0	0	0	0	0
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	0	0	0	0	0	0
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	0	0	0	0	0	0
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0	0	0	0	0	0
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	0	0	0	0	0	0

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bouwnijverheid (41-43)	0	0	0	0	0	0
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	0	0	0	0	0	0
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	0	0	0	0	0	0
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	0	0	0	0	0	0
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	0	0	0	0	0	0
Vervoer over water (50)	0	0	0	0	0	0
Luchtvaart (51)	0	0	0	0	0	0
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	0	0	0	0	0	0
Posterijen en koeriers (53)	0	0	0	0	0	0
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	0	0	0	0	0	0
Uitgeverijen (58)	0	0	0	0	0	0
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	0	0	0	0	0	0
Telecommunicatie (61)	0	0	0	0	0	0
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	0	0	0	0	0	0
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	0	0	0	0	0	0
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0	0	0	0	0	0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	0	0	0	0	0	0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	0	0	0	0	0	0
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	0	0	0	0	0	0
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	0	0	0	0	0	0
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	0	0	0	0	0	0
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	0	0	0	0	0	0
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	0	0	0	0	0	0
Verhuur en lease (77)	0	0	0	0	0	0
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0	0	0	0	0	0
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0	0	0	0	0	0

<i>in miljoenen euro's</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	0	0	0	0	0	0
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0	0	0	0	0	0
Onderwijs (85)	0	0	0	0	0	0
Menselijke gezondheidszorg (86)	0	0	0	0	0	0
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	0	0	0	0	0	0
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	0	0	0	0	0	0
Sport, ontspanning en recreatie (93)	0	0	0	0	0	0
Verenigingen (94)	0	0	0	0	0	0
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	0	0	0	0	0	0
Overige persoonlijke diensten (96)	0	0	0	0	0	0
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0	0	0	0	0	0
Extra-territoriale organisaties (99)	0	0	0	0	0	0
Totaal bedrijven	0	0	0	0	0	0
Huishoudens	0	0	0	0	0	0
Niet-residenten	0	0	0	0	0	0
Niet toegewezen	27,9	41,7	44,2	39,9	37,3	40,6
Totaal	27,9	41,7	44,2	39,9	37,3	40,6